

JAAERVERSLAG CULTUUR 2022

Ambassade en Consulaat-Generaal van
het Koninkrijk der Nederlanden in Italië

RAPPORTO ANNUALE CULTURA 2022

Ambasciata e Consolato Generale del Regno dei Paesi Bassi in Italia

Netherlands

NL

INHOUDSOPGAVE

Indice

Voorwoord <i>Prefazione</i>	<u>4</u>
Inleiding <i>Introduzione</i>	<u>6</u>
Overzicht gesteunde projecten vanuit het algemene cultuurbudget	<u>8</u>
<i>Panoramica dei progetti sostenuti con il budget culturale generale</i>	
Geografische verdeling <i>Distribuzione territoriale</i>	<u>10</u>
Het cultuurbudget in cijfers <i>Il budget culturale in cifre</i>	<u>12</u>
Ondersteunde projecten per aandachtsgebied	<u>14</u>
<i>Progetti sostenuti per ambito prioritario</i>	
Architectuur <i>Architettura</i>	<u>15</u>
Digitalisering <i>Cultura digitale</i>	<u>16</u>
Design	<u>17</u>
Identiteit en inclusie <i>Identità e inclusione</i>	<u>20</u>
Kinder- en jeugdcultuur <i>Cultura per le nuove generazioni</i>	<u>22</u>
Literatuur <i>Letteratura</i>	<u>23</u>
Samenwerking met Vlaanderen <i>Cooperazione con le Fiandre</i>	<u>27</u>
Meertaligheid <i>Plurilinguismo</i>	<u>28</u>
Cultuur en ouder worden <i>Cultura e terza età</i>	<u>29</u>
Overige projecten <i>Altri progetti</i>	<u>30</u>
Focus	
Unknown Unknowns <i>XXIII Triennale di Milano</i>	<u>36</u>
Milano Design Week	<u>38</u>
Bezoekersprogramma's <i>Visite nei Paesi Bassi</i>	<u>40</u>
Op weg naar FuturoPresente <i>Verso FuturoPresente</i>	<u>42</u>
Een subsidie aanvragen	<u>44</u>
<i>Richiedere un sussidio</i>	
Contact <i>Contatti</i>	<u>48</u>

VOORWOORD

Prefazione

Italië, met zijn buitengewone cultureel erfgoed, zijn rijke en levendige kunstsector en zijn uitgesproken hang naar kunst en schoonheid, is een van de meest begeerde bestemmingen voor creatieve makers van over de hele wereld. En gelukkig is er in Italië tegelijkertijd een grote belangstelling voor buitenlandse producties. Die uit Nederland zijn geen uitzondering. We zien het elke dag: Nederlandse kunstenaars staan bekend en worden onder andere gewaardeerd om hun vaak vernieuwende aanpak, hun onbevangen blik op de actualiteit, hun durf om belangrijke vragen te stellen. Of het nu gaat om architectuur, design, podiumkunsten, of om gebieden waar de reputatie van Nederland minder gevestigd is – maar de productie niet minder overtuigend – de vraag naar Nederlandse cultuur blijft groeien.

Als Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Italië zijn we ons er terdege van bewust dat cultuur een uitzonderlijk ideeënmotor is waaromheen gesprekken kunnen worden aangegaan. En dat creativiteit een essentiële ingrediënt is voor vernieuwing en verbetering, iets wat juist nu we onze toekomst opnieuw moeten uitvinden onmisbaar is. Elke kunstenaar is in zekere zin een activist. Kunst heeft de kracht om de band tussen de samenleving, tussen wat er in de buitenwereld gebeurt, en het bewustzijn van individuen te versterken. Om voor iedereen de grote thema's van onze tijd levend en tastbaar maken, te beginnen met die waaraan onze vertegenwoordiging prioritair aandacht besteedt – klimaat, migratie, economie – tot even urgente thema's als diversiteit en sociale inclusie.

Dit rapport biedt inzicht in ons cultureel werk. Het is een handig hulpmiddel om te illustreren wat de Ambassade en het Consulaat-Generaal kunnen betekenen voor de Nederlandse creatieve sector: voor kunstenaars, architecten, ontwerpers, denkers die samenwerken of willen samenwerken met Italiaanse partners. Onze inspanningen zijn gericht op het faciliteren van nieuwe verbindingen, het verbeteren van bestaande, het identificeren en waar mogelijk creëren van kansen voor opkomend of reeds gevestigd talent. We zijn niet de enigen die dit allemaal doen. De diplomatieke missie werkt samen met een uitgebreid netwerk van professionals, culturele instellingen, lokale besturen en fondsen. We dragen deze terugblik op het culturele jaar 2022 op aan onze partners en reisgenoten in Italië en Nederland, evenals aan het publiek dat we hebben ontmoet, tijdens de talrijke activiteiten waarbij we betrokken waren.

Willem van Ee
Ambassadeur

L'Italia, con il suo straordinario patrimonio culturale, la sua scena ricca e vivace e la sua spiccata propensione per l'arte e la bellezza, è uno degli approdi più ambiti per i creativi di tutto il mondo. E fortuna vuole che nello Stivale si registri anche una grande apertura verso le produzioni estere. Quelle dei Paesi Bassi non fanno eccezione. Lo constatiamo ogni giorno: i creativi olandesi sono noti e apprezzati, fra le altre cose, per il loro approccio spesso innovativo, il loro sguardo franco sull'attualità, la loro audacia nel porre quesiti importanti. Nell'architettura, nel design, nelle arti performative, e anche in campi nei quali la reputazione dei Paesi Bassi è meno consolidata – ma la produzione non per questo meno valida – la domanda di cultura olandese continua a crescere.

Come missione diplomatica olandese in Italia, siamo ben consapevoli che la cultura è un eccezionale veicolo di idee intorno alle quali costruire dialoghi necessari. E che la creatività è essenziale per l'innovazione e il miglioramento, un ingrediente indispensabile soprattutto ora che dobbiamo reinventare il nostro futuro. Ogni creativo è, in un certo senso, un attivista. L'arte ha il potere di rinforzare il legame tra la società, tra ciò che succede nel mondo esterno, e le coscienze dei singoli. Di rendere vivi e tangibili per ciascuno i grandi temi dei nostri giorni, a partire da quelli cui la nostra rappresentanza dedica un'attenzione prioritaria – il clima, le migrazioni, l'economia – fino ad arrivare a questioni altrettanto urgenti, come la diversità e l'inclusione sociale.

Questo rapporto offre uno spaccato sul nostro lavoro culturale. È uno strumento utile a illustrare il significato che l'Ambasciata e il Consolato Generale possono rivestire per il comparto creativo olandese: per gli artisti, gli architetti, i designer, i pensatori che collaborano o desiderano collaborare con partner italiani. I nostri sforzi sono mirati ad agevolare nuove connessioni, potenziare quelle esistenti, individuare e talvolta creare opportunità per talenti in ascesa o già affermati. Nel fare tutto questo non siamo soli. La missione diplomatica collabora con una vasta rete di professionisti, istituti culturali, amministrazioni locali e fondi. Ai nostri partner e compagni di strada in Italia e nei Paesi Bassi, così come al pubblico incrociato nelle numerose attività che ci hanno visti coinvolti, dedichiamo questo sguardo sull'anno della cultura 2022.

Willem van Ee
Ambasciatore

INLEIDING

Introduzione

Een tentoonstelling van Irma Boom in de gerenommeerde Vaticaanse bibliotheek, een randprogramma met workshops over duurzaamheid naast de winnende Nederlandse inzending op de internationale designtentoonstelling Triennale in Milaan en een drietal uitgaande bezoekersprogramma's waarbij nieuwe netwerken tussen Italiaanse en Nederlandse culturele organisaties zijn ontstaan. Dit zijn enkele voorbeelden van projecten die we vorig jaar met Italiaanse en Nederlandse partners konden realiseren.

In 2022 kwam Italië uit de pandemie tevoorschijn en was een min of meer regulier programma mogelijk. Behalve de opnieuw sterke Nederlandse presentie op de internationale platforms als Salone, Triennale en Biennale, bood Italië in 2022 volop mogelijkheden voor de Nederlandse culturele en creatieve sector. Er vonden vorig jaar bijna 650 culturele activiteiten plaats met Nederlandse makers (gegevens DutchCulture). Dat de vraag naar Nederlandse cultuur aantrok, merkten ook wij door een groeiend aantal projecten. Vorig jaren waren dit er 56, verdeeld over een veelheid aan disciplines en maatschappelijke vraagstukken. Het onderstreept de sterk internationaal georiënteerde culturele sector in Italië en de concrete belangstelling voor Nederlandse cultuurmakers.

We beschikken als postennet over een budget om culturele projecten mogelijk te maken. We zijn echter geen fonds. Hoewel partijen subsidieverzoeken kunnen indienen, is het merendeel van de projecten het resultaat van een dialoog tussen onze Italiaanse partners en de posten over programma's en samenwerking met Nederlandse culturele organisaties. Ons streven daarbij is een basis te leggen voor meerjarige uitwisseling en daarnaast de ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven en thema's die bij de reguliere subsidieprogramma's in Nederland nog geen aansluiting vinden.

We maakten in 2022 een aanvang met de realisatie van FuturoPresente. Dit is een programma gericht op Nederlandse kinder- en jeugdcultuur in Italië en San Marino. In samenwerking met het Fonds Podiumkunsten, Letterenfonds, Fonds Cultuurparticipatie en See NL hebben we een samenwerking opgezet met meer dan 30 Italiaanse culturele organisatie voor een programma dat in maart 2023 van start is gegaan.

Tenslotte startte in 2022 een bijzonder project onder de naam "Een minuut, een boek". Dit is een serie gemaakt door videomaker Angelo van Schaik in samenwerking met alle opleidingen neerlandistiek in Italië, waarin studenten hun favoriete boek toelichten in een video geplaatst op Instagram en Facebook. Het brengt een nieuwe generatie Neerlandici aan het woord die via Nederlandse auteurs ingaan op de grote vragen van onze samenleving en het leven. Hun verhalen bouwen bruggen tussen onze landen en zijn een perfecte afspiegeling van de veelheid van thema's die in het Internationaal Cultuurbeleid in Italië aan de orde komen.

Het culturele team Rome-Milaan
Bas Ernst
Babs van Lieshout
Cecile Hermse
Stefano Musilli
Stella Di Meo

Una mostra di Irma Boom nella rinomata Biblioteca Vaticana, un programma di laboratori sulla sostenibilità a corredo del padiglione olandese che ha trionfato alla XXIII Esposizione Internazionale Triennale di Milano, tre visitors' programmes diversi fra loro e grazie ai quali si sono stabilite nuove reti fra organizzazioni culturali in Italia e nei Paesi Bassi. Sono alcuni esempi dei progetti portati avanti l'anno scorso insieme a partner in italiani e olandesi.

Nel 2022 l'Italia è riemersa dalla pandemia ed è stato possibile realizzare un programma più o meno regolare. Al di là della rinnovata forza della presenza olandese a eventi internazionali come il Salone del Mobile, la Triennale e la Biennale, la Penisola è tornata a offrire opportunità in abbondanza per il settore creativo e culturale dei Paesi Bassi. Si sono contate quasi 650 attività con il coinvolgimento di creativi olandesi (fonte: DutchCulture). La domanda crescente di cultura olandese si riflette in un maggior numero di progetti. Nel 2022 ne abbiamo sostenuti 56, ripartiti fra varie discipline e temi di carattere sociale. Tutto questo sottolinea il marcato orientamento internazionale del settore culturale italiano e l'interesse concreto per la produzione dei Paesi Bassi.

La nostra missione diplomatica dispone di un budget per sostenere progetti culturali. Non siamo però una fondazione. Benché gli interessati possano presentare autonomamente una domanda di sussidio, la maggior parte dei progetti è il risultato di un dialogo tra le rappresentanze e i partner italiani sui programmi e sulla cooperazione con le organizzazioni culturali olandesi. Il nostro obiettivo è porre le basi per scambi pluriennali e offrire spazio a nuovi temi e iniziative che ancora non trovano un allaccio con i normali programmi di sussidi nei Paesi Bassi.

Nel 2022 abbiamo preparato il terreno per il lancio di FuturoPresente, un programma dedicato alla cultura olandese per le nuove generazioni in Italia e a San Marino. In collaborazione con il Dutch Performing Arts Fund, la Dutch Foundation for Literature, il Cultural Participation Fund e SeeNL, abbiamo coinvolto più di trenta organizzazioni culturali italiane nella preparazione di un calendario di eventi che ha preso il via a marzo 2023.

Nel 2022, infine, ha avuto inizio un progetto speciale intitolato "Een minuut, een boek" ("Un minuto, un libro"): una serie realizzata dal videomaker Angelo van Schaik in collaborazione con tutti i dipartimenti di neerlandistica italiani, in cui gli studenti raccontano i propri libri preferiti in filmati diffusi sui nostri canali Instagram e Facebook. Una nuova generazione di neerlandisti prende così la parola e affronta i grandi quesiti della vita e della società attraverso autori olandesi. Le loro storie gettano ponti fra i nostri paesi e sono un riflesso perfetto della moltitudine di temi attuali nella Politica Culturale Internazionale in Italia.

Il team Cultura di Roma e Milano

*Bas Ernst
Babs van Lieshout
Cecile Hermse
Stefano Musilli
Stella Di Meo*

OVERZICHT GESTEUNDE PROJECTEN VANUIT HET ALGEMENE CULTUURBUDGET

*Panoramica dei progetti sostenuti
con il budget culturale generale*

In 2022 ondersteunden we 56 projecten uit het algemene cultuurbudget, dat €184.000 bedraagt. De projecten zijn verdeeld over 9 verschillende disciplines en thema's: architectuur, cultuur en ouder worden, design, digitalisering, kinder- en jeugdcultuur, literatuur, meertaligheid, identiteit en inclusie en samenwerking met Vlaanderen. Daarnaast bestaat de categorie 'overige projecten'. Met deze term worden projecten bedoeld die aan ons zijn voorgelegd door lokale aanvragers en betreffen verscheidene disciplines zoals de beeldende kunst, podiumkunsten en film. Het culturele cluster heeft bij deze projecten geen initiërende rol gespeeld.

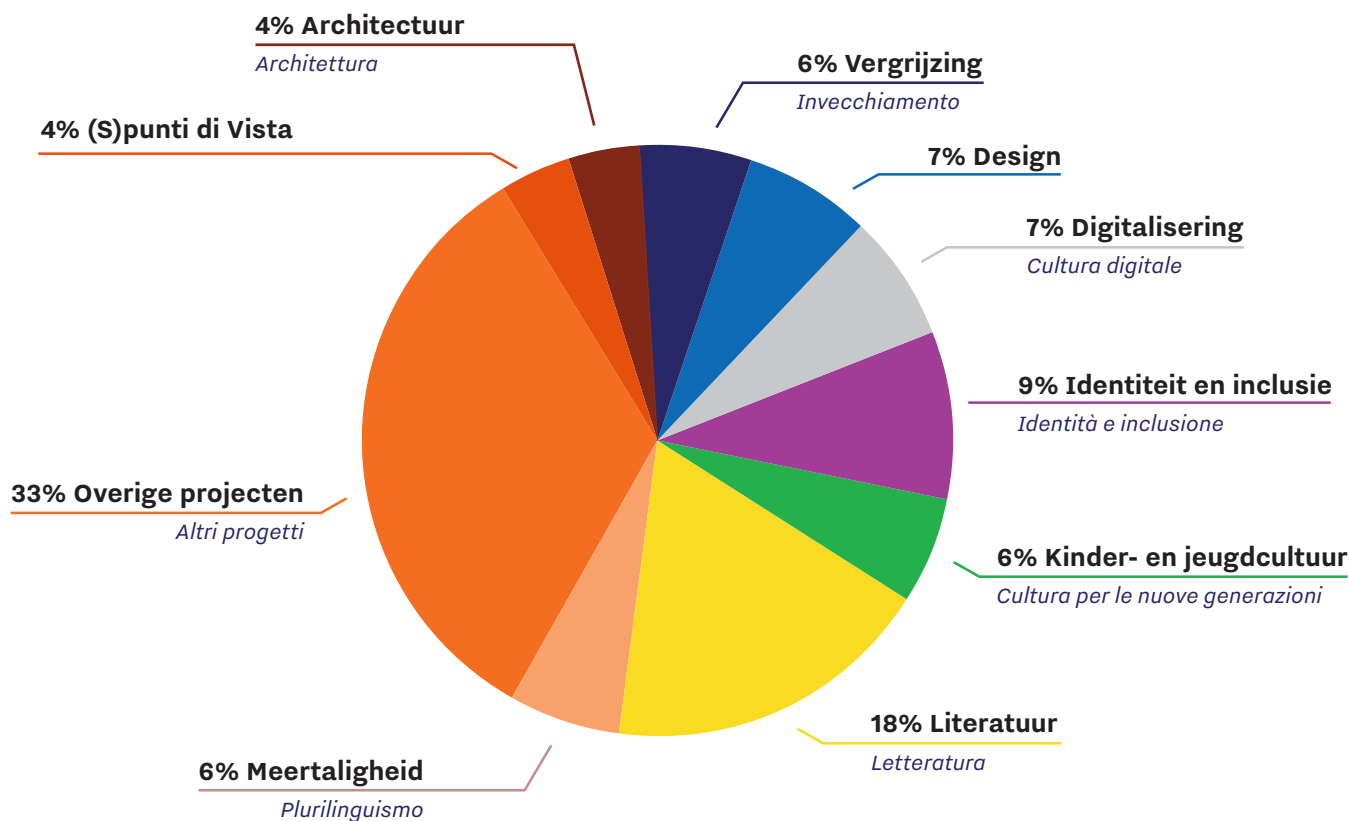
Normaliter wordt ongeveer 20% van het totaalbudget gereserveerd voor dit type aanvragen, conform het meerjarenplan. In 2022 was er echter een toename van het aantal aanvragen van derden die op basis van hun kwaliteit en relevantie zijn gehonoreerd. Naast het algemene cultuurbudget zijn extra middelen gebruikt om drie bijzondere projecten te ondersteunen: het randprogramma van de Nederlandse inzending bij de Triennale di Milano, de voorbereidende activiteiten rond de Dutch Satellite 2023 en die van het kinder- en jeugdcultuurprogramma FuturoPresente.

Nel 2022 abbiamo supportato 56 progetti con il budget culturale generale che ammonta a €184.000. I progetti appartengono a nove discipline o ambiti diversi: architettura, cultura e terza età, design, cultura digitale, cultura per le nuove generazioni, plurilinguismo, identità e inclusione e cooperazione con le Fiandre. Esiste inoltre la categoria "altri progetti", con cui indichiamo i progetti che ci vengono proposti da attori locali in varie discipline come le arti figurative, le arti performative e il cinema. L'ufficio culturale non ha svolto un ruolo proattivo per questi progetti.

Normalmente circa il 20% del budget complessivo è destinato a questo tipo di richieste, in linea con quanto stabilito nel piano pluriennale. Nel 2022 si è tuttavia registrato un incremento delle richieste di terzi che, in virtù della loro qualità e rilevanza, sono state accolte. Oltre al budget culturale generale, sono state impiegate risorse aggiuntive per sostenere tre progetti speciali: il programma collaterale del padiglione olandese alla Triennale di Milano, le attività preparatorie del Dutch Satellite 2023 e quelle del programma di cultura per le nuove generazioni FuturoPresente.

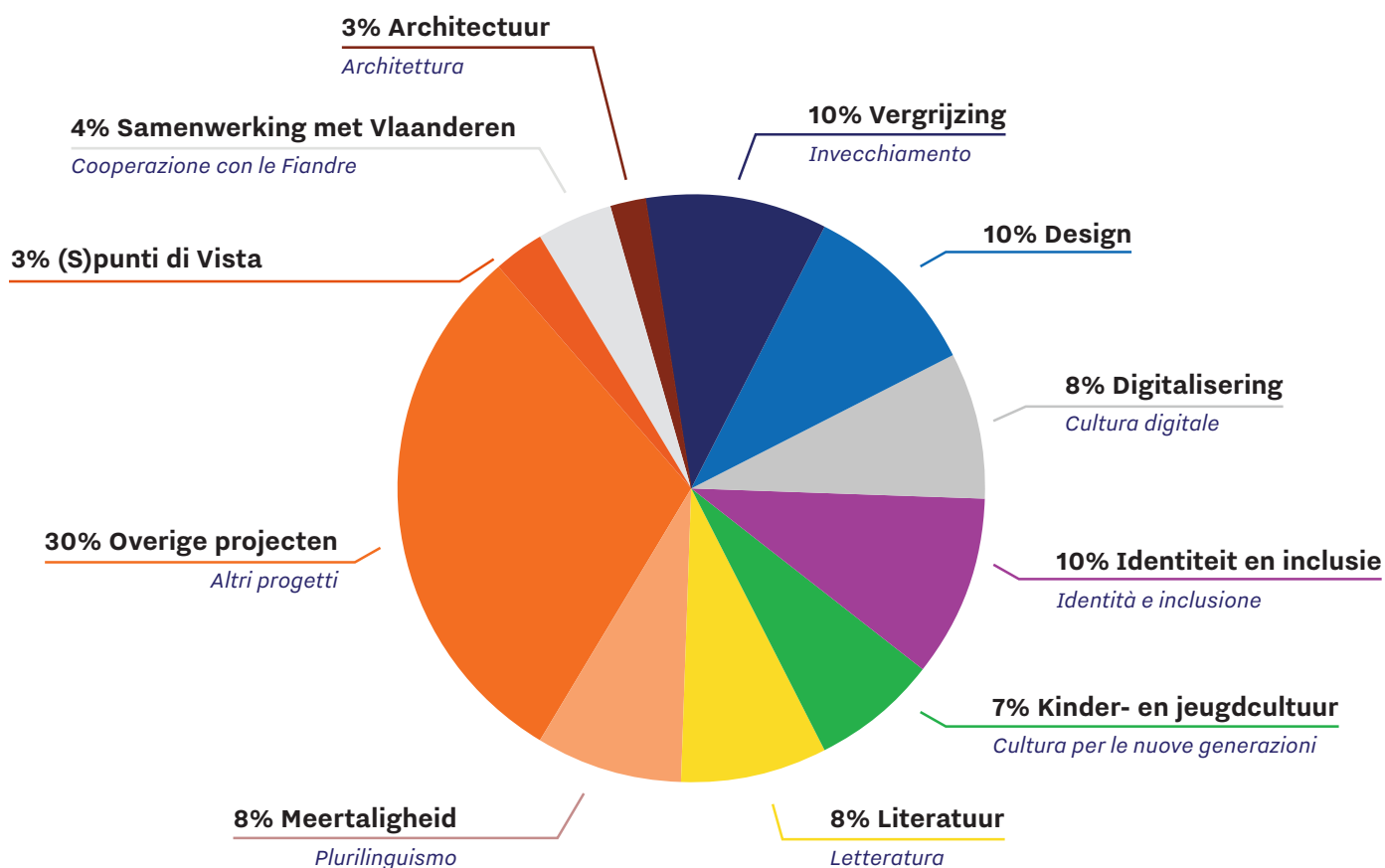
Aantal projecten per aandachtsgebied

Progetti per ambito prioritario

Uitgaven per aandachtsgebied

Contributi per ambito prioritario

Geografische verdeling

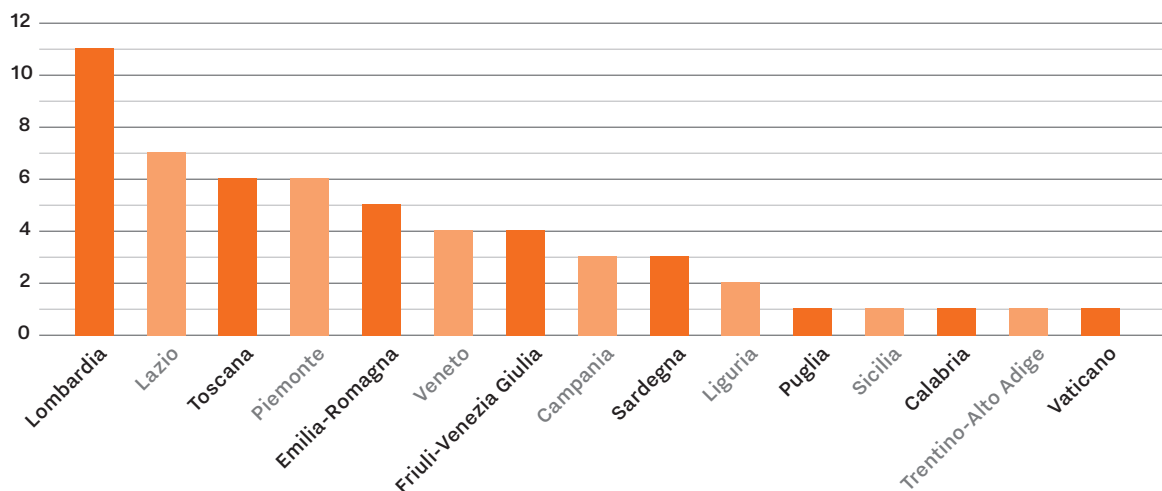
Distribuzione territoriale

Er zijn grote regionale verschillen binnen Italië. Vooral de noordelijke regio's zijn actief op cultureel en economisch gebied. Dit is ook in ons culturele werk te merken en wordt tevens duidelijk in onderstaande grafieken. De meeste projecten vinden plaats in Noord- en Midden-Italië. Opvallend is dat de ranglijst van de regio's per aantal projecten niet samenkomt met (en soms behoorlijk verschilt van) de ranglijst per uitgaven. In bepaalde regio's zijn de projecten vaak kleinschaliger. Een aantal projecten, zoals de tours van auteurs, bestaan uit meerdere activiteiten en zijn dus in de grafieken als verschillende projecten geteld. Twee projecten (Eén minuut, één boek en Lente olandese) betreffen online activiteiten en zijn dus niet meegeteld.

In Italia si registrano molte differenze tra regioni. Le regioni del nord sono più attive in ambito culturale ed economico. Un dato che si riscontra anche nel nostro lavoro culturale e che emerge con chiarezza dai grafici sottostanti. La maggior parte dei progetti ha luogo nel Settentrione e nel Centro. Colpisce che la classifica delle regioni per numero di progetti non coincida con (e a tratti diverga significativamente da) quella per contributi. In alcune regioni, infatti, i progetti tendono a essere più piccoli. Alcuni progetti, come i tour degli autori, si compongono di varie attività e nei grafici sono stati quindi contati come più progetti. Due progetti (Eén minuut, één boek e Lente olandese) riguardano attività online e quindi non sono stati contati.

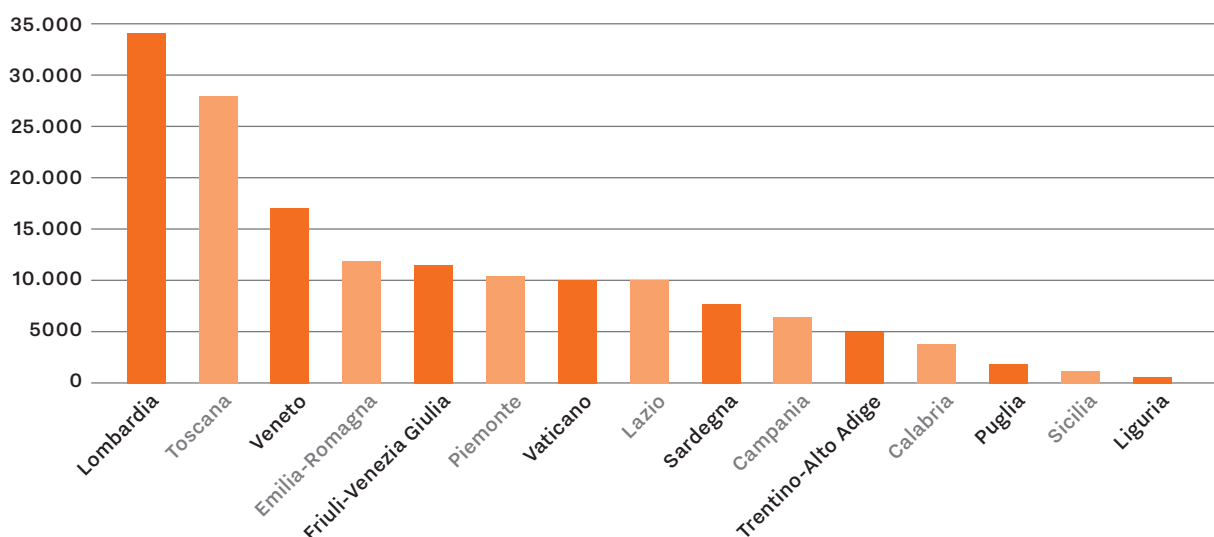
Aantal projecten per regio

Numero di progetti per regione

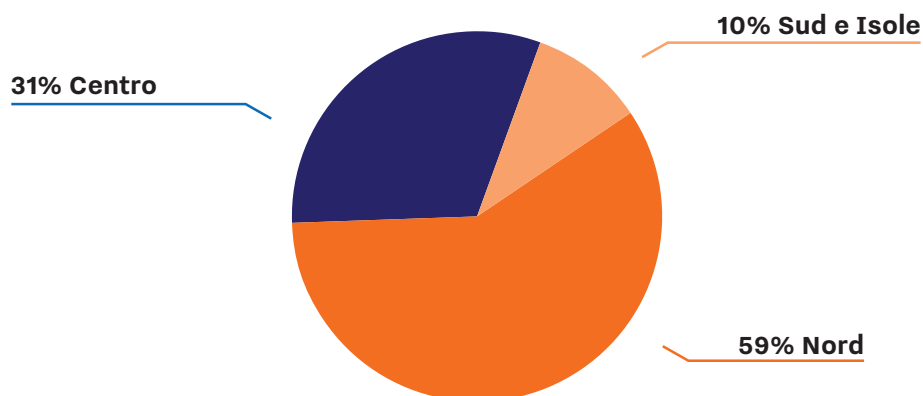
Uitgaven per regio

Contributi per regione

Uitgaven per macroregio

Contributi per macroregione

HET ALGEMENE CULTUURBUDGET IN CIJFERS

Il budget culturale generale in cifre

56

projecten ondersteund

56 progetti sostenuti

184.000€

beschikbaar

184.000€ disponibili

Gemiddeld

3.064€

per project

In media 3.064€ per progetto

Grootste subsidiebedrag:

10.500€

Sovvenzione maggiore: 10.500€

Kleinste subsidiebedrag:

380€

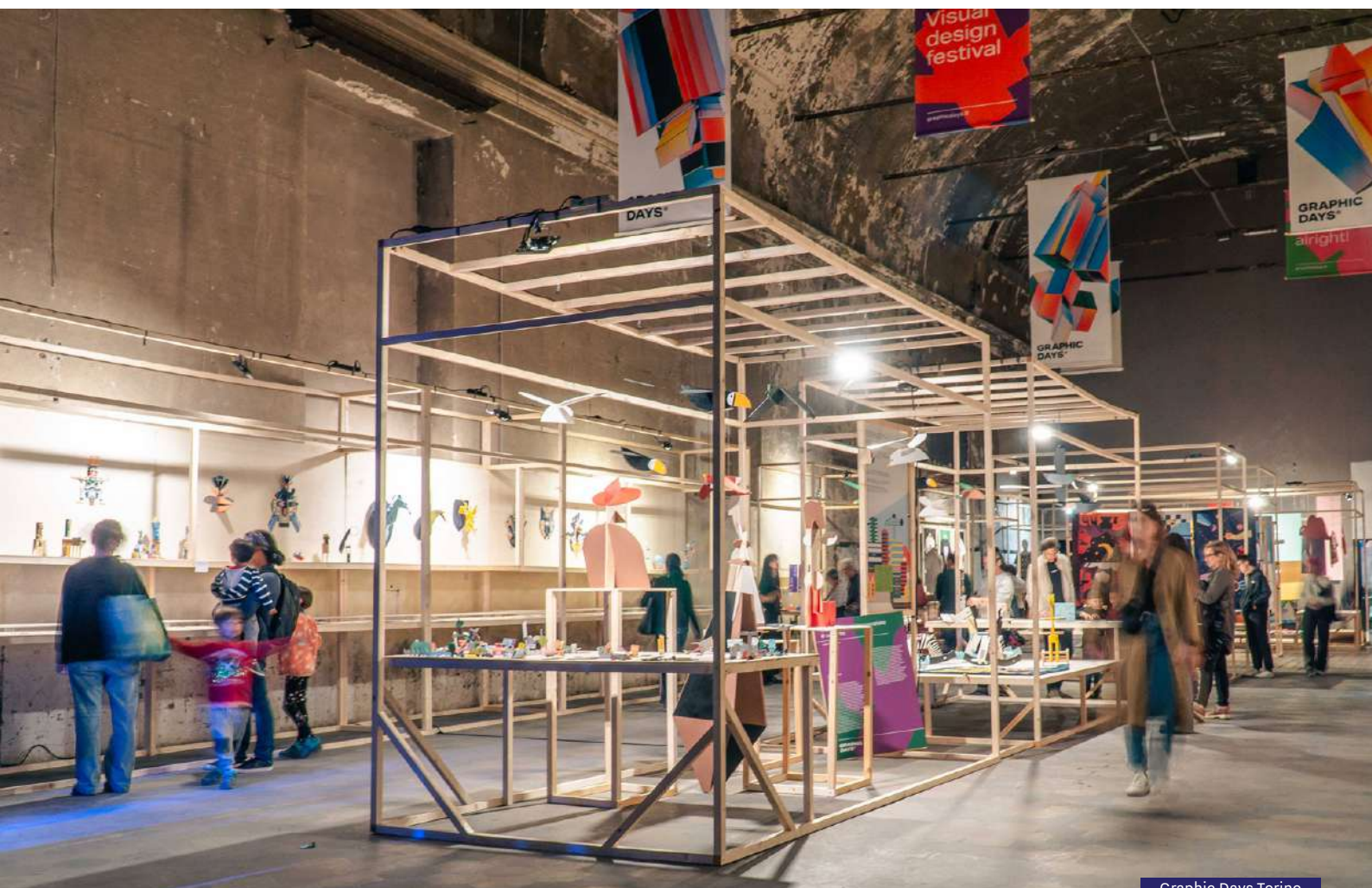
Sovvenzione minore: 380€

Luca Boscardin, *Animal Factory*

ONDERSTEUNDE PROJECTEN PER AANDACHTSGEBIED

*Progetti sostenuti
per ambito prioritario*

Graphic Days Torino

Architectuur

Architettura

Project:
**NEW
GENERATIONS
2022**

Partner: Associazione culturale New Generations
Internationaal architectuurfestival in Rome gericht op opkomende architectenbureaus met een presentatie van Studio Wild en Chris Luth als moderator van enkele sessies.

Festival internazionale di architettura a Roma, dedicato agli studi emergenti, con una presentazione di Studio Wild e Chris Luth come moderatore di alcune sessioni.

Project:
**FESTIVAL
DELL'ARCHITETTURA
DI ROMA**

Partner: Ordine degli architetti di Roma
Het architectuurfestival van de Romeinse Orde van Architecten met een presentatie van Alessandra Covini, medeoprichtster van Studio Ossidiana uit Rotterdam.

Festival dell'Ordine degli architetti di Roma con una presentazione di Alessandra Covini, co-fondatrice di Studio Ossidiana (Rotterdam).

Digitalisering

Cultura digitale

Project:

WE MAKE FUTURE

Partner: Search on Media Group

Conferentie over nationale strategieën over erfgoed en digitalisering met Wilbert Helmus namens het netwerk NDE en Italiaanse vertegenwoordigers van het Italiaanse Ministerie van Cultuur, de Regio Sardinië en uit de museumwereld.

Conferenza sulle strategie nazionali sul patrimonio culturale e la digitalizzazione, con Wilbert Helmus in rappresentanza della rete NDE e delegati italiani del Ministero della Cultura, della Regione Sardegna e del mondo museale.

Project:

LUCIA FESTIVAL

Partner: Radio Papesse

Het Lucia Festival is een festival over artistieke podcasts. Deze editie bestond onder meer uit een internationaal seminar over podcasts voor kinderen en jongeren, met deelname van podcastmaakster Sara de Monchey en radiomaker Tjeerd van Elsen.

Festival sui podcast artistici. In questa edizione si è tenuto, fra le altre cose, un seminario sui podcast per le nuove generazioni, al quale hanno partecipato la produttrice di podcast Sara de Monchey e il conduttore radiofonico Tjeerd van Elsen.

Project:

LUBEC

Partner: Fondazione Promo PA

Maike Verberk, directeur van het kennisinstituut DEN sprak over de digitale transitie in de erfgoedsector tijdens de jaarlijkse conferentie LuBeC in Lucca.

Maike Verberk, direttrice dell'istituto DEN, ha parlato di transizione digitale nel settore del patrimonio culturale durante la conferenza annuale LuBeC a Lucca.

Project:

MACHIEL VELTKAMP BIJ MUSEO DELLA SCIENZA

Partner: Fondazione Museo Nazionale Scienza e Tecnologia Leonardo da Vinci

Digitale kunstenaar Machiel Veltkamp ontwikkelde een audiovisuele installatie in het wetenschapsmuseum Leonardo Da Vinci in Milaan en werd uitgenodigd voor een serie workshops met scholen en docenten.

L'artista digitale Machiel Veltkamp ha sviluppato una installazione audiovisiva per il Museo della Scienza Leonardo da Vinci di Milano, ed è stato invitato a tenere una serie di laboratori per scolari e docenti.

Design

Project:
**HOMO
FABER
EVENT**

Partner: Fondazione Cologni dei Mestieri d'Arte

Tijdens de laatste editie van deze tweejaarlijkse expositie in Venetië, waar de nadruk op de ambachtelijke productie binnen de designsector ligt, werd Nederland vertegenwoordigd door vijf kunstenaars: Bouke de Vries, Milla Novo, Renate Vos, Tomas Libertiny en Esme Hofman. Daarnaast waren de uniformen van de steward(esse)s ontworpen en gemaakt door Makers Unite, een Nederlandse sociale onderneming die kansen creëert voor vluchtelingen met een creatieve achtergrond.

Nell'ultima edizione di questa esposizione biennale a Venezia, incentrata sulla produzione artigianale nel settore del design, i Paesi Bassi sono stati rappresentati da cinque artisti: Bouke de Vries, Milla Novo, Renate Vos, Tomas Libertiny e Esme Hofman. Gli steward indossavano uniformi disegnate e realizzate da Makers Unite, impresa sociale olandese che crea opportunità per rifugiati con un background creativo.

Project:
**YOUNG
DUTCH
TITANS**

Partner: EDIT Napoli

Via een oproep van de Ambassade en het Consulaat-Generaal zijn vijf jonge ontwerpers (Sordile, Inderjeet Sandhu, Laura Liza, Studio Joachim-Morineau, Sarah Roseman) geselecteerd om deel te nemen aan designbeurs EDIT Napoli, waar ze hun werken met steun van het postennet konden presenteren.

Attraverso una call dell'Ambasciata e del Consolato generale sono stati selezionati cinque giovani designer (Sordile, Inderjeet Sandhu, Laura Liza, Studio Joachim-Morineau, Sarah Roseman) che hanno potuto presentare i propri lavori a EDIT Napoli, fiera di design, con il sostegno della missione diplomatica.

Project:
**MASTERLY – THE
DUTCH IN MILANO**

Partner: Uniquole/Flor Communication & PR

De 6e editie van de grootste collectieve presentatie van Nederlands ontwerp in de Milano Design Week verwelkomde ruim 80 exposanten, met als decor het historische Palazzo Turati in het district van de Cinque Vie.

La sesta edizione della più grande mostra di Dutch Design nella Milano Design Week ha accolto oltre ottanta partecipanti fra artisti, studi e aziende. A fare da cornice, lo storico Palazzo Turati nel distretto delle Cinque Vie.

Project:
GRAPHIC DAYS

Partner: Printclub Torino

Modekunstenaar Antoine Peters, ontwerper Luca Boscardin en stichting Face This hebben Nederland vertegenwoordigd bij de zevende editie van Graphic Days, een prestigieus Turijns festival over graphic design. In 2022 lag de focus op design voor kinderen. De deelnemers hebben hun werk gepresenteerd en deelgenomen aan talks en workshops.

L'artista della moda Antoine Peters, il designer Luca Boscardin e la fondazione Face This hanno rappresentato i Paesi Bassi alla settima edizione di Graphic Days, prestigioso festival torinese sul graphic design. Il focus di quest'anno era sul design per l'infanzia. I partecipanti hanno presentato i loro progetti e tenuto laboratori e talk.

Milla Novo, *Pink Metal Wallhanging*

Renate Vos, *Loev Vases*

Riet Wijnen, *Sixteen Conversations on Abstraction*

Identiteit en inclusie

Identità e inclusione

Project:

SIXTEEN CONVERSATIONS ON ABSTRACTION

Partner: Kunstverein Milano

Bij deze tentoonstelling op AssabOne (Milaan) – bestaande uit beelden, objecten en prints – is het werk van kunstenaar Riet Wijnen gepresenteerd over het begrip ‘abstractie’ in relatie tot het met feminisme. Daarbij is er vooral verwezen naar de Wages for Housework Campaign, een internationale beweging uit de jaren '70 die vanuit New York werd geleid door Italiaans-Amerikaanse academica en activiste Silvia Federici.

In questa mostra svoltasi presso AssabOne (Milano) e composta da sculture, oggetti e stampe, è stato presentato il lavoro dell'artista Riet Wijnen sul legame fra i concetti di "astrazione" e "femminismo", con particolare riferimento alla Wages for Housework Campaign (movimento internazionale nato a New York negli anni Settanta e guidato dall'accademica e attivista italo-americana Silvia Federici).

Project:

THEY WILL DESIGN

Partner: BASE Milano

25 internationale kunst- en designstudenten zijn in 5 groepen ingedeeld om ‘fictieve instellingen’ te bedenken, met als doel uitdagingen aan te pakken die gepaard gaan met actuele thema's. Daarbij zijn ze begeleid door mentoren zoals Janice Deul en Naomie Pieter (diversiteit en inclusie), Rebecca Gomperts (gendergelijkheid) en Jonas Staal (circulaire economie). De output van hun werk is in een collectieve tentoonstelling bij BASE Milano gepresenteerd tijdens de Design Week.

Venticinque studenti internazionali d'arte e di design sono stati divisi in cinque gruppi, con il compito di inventare "istituzioni fantastiche" che rispondessero alle sfide legate a temi attuali. Nel farlo, sono stati accompagnati da mentori come Janice Deul e Naomie Pieter (diversità e inclusione), Rebecca Gomperts (uguaglianza di genere) e Jonas Staal (economia circolare). Il risultato del loro lavoro è stato presentato in una mostra collettiva a BASE Milano durante la Design Week.

Project:

GEORGES SENGA, COMMENT UN PETIT CHASSEUR PAÏËN DEVIENT PRÊTRE CATHOLIQUE

Partner: Museo delle Civiltà/Kunstverein Milano

Georges Senga deed archiefonderzoek naar het leven van de voormalige priester Salumu en maakte hierover foto- en audiomateriaal om het proces van dekolonisatie in Afrika te bestuderen. Deze tentoonstelling in Rome maakte deel uit van een tour langs belangrijke kunstinstellingen in Europa en erbuiten, zoals de Villa Romana in Florence, de Biennale van Lubumbashi, Framer Framed Amsterdam en Archive in Berlijn. Het project is mede gefinancierd door het Mondriaan Fonds.

Georges Senga ha condotto una ricerca d'archivio sulla vita del prete Salumu e realizzato materiale fotografico e audio per investigare il processo di decolonizzazione in Africa. Questa mostra a Roma è stata parte di un tour che ha toccato varie tappe in Europa e non solo, come la Villa Romana di Firenze, la Biennale di Lubumbashi, Framer Framed (nota galleria di Amsterdam) e Archive di Berlino. Il progetto è stato co-finanziato dal Mondriaan Fonds.

Project:
DARKMATTER

Partner: Short Theatre Festival

De voorstelling DARKMATTER van choreograaf en danser Cherish Menzo is gepresenteerd tijdens het Short Theatre Festival in Rome. De presentatie werd vergezeld door een randprogramma bestaande uit een workshop, een masterclass en een talk waarbij Menzo haar artistieke aanpak en afrofuturisme toelichtte in de aanwezigheid van lokale makers.

Lo spettacolo DARKMATTER della coreografa e danzatrice Cherish Menzo è stato presentato allo Short Theatre Festival di Roma. Ad arricchire il progetto, un programma collaterale composto da un workshop, una masterclass e un talk durante i quali Menzo ha illustrato il suo approccio artistico e l'afrofuturismo alla presenza di artisti locali.

Project:
**INTERAZIONI
FESTIVAL**

Partner: Chiasma

Twee in Nederland woonachtige makers – Nikita Maheshwary en Mohamed Abdelkarim – namen deel aan de eerste editie van Interazioni, een multidisciplinair festival waarbij de focus op de thema's van het koloniale verleden ligt. Maheshwary en Abdelkarim hebben een reading, een talk en een screening verzorgd. Interazioni vond plaats bij het Goethe Instituut te Rome.

Due artisti residenti nei Paesi Bassi – Nikita Maheshwary e Mohamed Abdelkarim – hanno preso parte alla prima edizione di Interazioni, festival multidisciplinare incentrato sui temi del passato coloniale. Maheshwary e Abdelkarim hanno offerto un reading, un talk e uno screening. Interazioni si è svolto presso il Goethe Institut di Roma.

Cherish Menzo, DARKMATTER

Kinder- en jeugdcultuur

Cultura per le nuove generazioni

Project:
**DE STILTE BIJ
VISIONI DI
FUTURO, VISIONI
DI TEATRO**

Partner: La Baracca
Kindertheatergroep de Stilte (Breda) trad op tijdens het festival Visioni di Futuro, Visioni di Teatro in Bologna met de voorstelling Wacht 's even.

La compagnia di teatro per bambini de Stilte (Breda) si è esibita al festival "Visioni di Futuro, Visioni di Teatro" di Bologna con lo spettacolo Wacht 's even.

Project:
**ENNE KOENS EN
DE STILTE BIJ
TUTTESTORIE**

Partner: TutteStorie
De Stilte trad ook op bij het TutteStorie festival in Cagliari, waar ze ook nog een workshop hielden voor lokale makers. TutteStorie nodigde daarnaast kinderboekenschrijfster Enne Koens uit om haar boek Ik ben Vincent en ik ben niet bang te presenteren.

De Stilte si è esibita anche al festival TutteStorie di Cagliari, dove ha tenuto anche un laboratorio per artisti locali. TutteStorie ha invitato inoltre Enne Koens, autrice di libri per ragazzi, a presentare il suo Sono Vincent e non ho paura (Camelozampa).

Project:
DUEMILA30

Partner: Quindici19
Een grote delegatie van jonge filmmakers en andere professionals uit Nederland nam deel aan Duemila30, een Milanese festival over 'impact storytelling', waarbij korte films worden gebruikt om het debat rondom de UN 2030 agenda te stimuleren. Het programma bestond uit zowel filmvertoningen als workshops. Uit Nederland kwamen vertegenwoordigers van o.a. het EYE Film Museum, het Scholieren Filmfestival, het Nationaal Film Festival voor Scholieren, ROSE Stories en De Frisse Blik.

Una nutrita delegazione di giovani film maker e professionisti del cinema olandesi ha partecipato a Duemila30, festival milanese sull'impact storytelling: attraverso i cortometraggi, questo festival vuole stimolare il dibattito intorno agli obiettivi dell'agenda Onu 2030. Il programma si componeva di proiezioni e laboratori. Dai Paesi Bassi sono arrivati, fra gli altri, rappresentanti di EYE Film Museum, Scholieren Filmfestival, Nationaal Film Festival voor Scholieren, ROSE Stories e De Frisse Blik.

Literatuur

Letteratura

Project:

BLEES, DEEN EN WESTERMAN OP TOUR

Partner: Iperborea

Auteurs Gerda Blees (Wij zijn licht), Frank Westerman (Wij de mens) en Matthijs Deen (Het lichtschip) hebben hun boeken gepresenteerd op prestigieuze literaire podia in Italië – de Salone del Libro (Turijn), het festival I Boreali (Milaan), Incroci di Civiltà (Venetië), Città del Libro (Urbino), La Grande Invasione (Ivrea). Daarnaast deed Deen mee aan een vertaalworkshop op de tolkenschool Altiero Spinelli te Milaan, samen met vertaalster Elisabetta Svaluto Moreolo.

Gli autori Gerda Blees (Noi siamo luce), Frank Westerman (Noi umani) e Matthijs Deen (La nave faro) hanno presentato i propri libri nel corso di prestigiosi eventi letterari: il Salone del Libro di Torino, il festival I Boreali di Milano, Incroci di Civiltà a Venezia, Urbino e la Città del Libro, La Grande Invasione a Ivrea. Deen ha inoltre partecipato a un laboratorio di traduzione presso la scuola Altiero Spinelli di Milano, insieme alla traduttrice Elisabetta Svaluto Moreolo.

Project:

ENNE KOENS OP TOUR

Partner: Camelozampa

Kinderboekenauteur Enne Koens presenteerde de Italiaanse vertaling van Ik ben Vincent en ik ben niet bang bij de Salone del Libro di Torino en in zeven boekhandels in Noord-Italië. Ze werd daarbij vergezeld door vertaalster Olga Amagliani.

L'autrice di libri per ragazzi Enne Koens ha presentato il suo Io sono Vincent e non ho paura al Salone del Libro di Torino e in sette librerie nel Nord Italia. Ad accompagnarla, la traduttrice Olga Amagliani.

Marieke ten Berge @Premio Andersen

Project:

MARC TER HORST IN TURIJN

Partner: Salone Internazionale del Libro di Torino

Kinderboekenauteur Marc ter Horst trad op bij de Salone del Libro di Torino, waar hij de Italiaanse vertaling van zijn *Palmen* op de Noordpool (Editoriale Scienza, vertaald door Olga Amagliani) presenteerde.

*L'autore di libri per ragazzi Marc ter Horst ha partecipato al Salone del Libro di Torino con *Palme al Polo Nord* (Editoriale scienza, traduzione di Olga Amagliani).*

Project:

ANNA WOLTZ BIJ 'CARO AUTORE, TI SCRIVO...'

Partner: PordenoneLegge

Kinderboekenauteur Anna Woltz nam deel met haar boek *Alaska* (Beisler, vertaald door Anna Patrucco Becchi) aan een speciaal project binnen literair festival PordenoneLegge. 'Caro autore, ti scrivo...' is een lees- en schrijfwedstrijd voor leerlingen van 12-14 jaar die uitgenodigd worden om een boek te lezen en deze te recenseren in de vorm van een brief geadresseerd aan de auteur.

*L'autrice di libri per ragazzi Anna Woltz, con il suo *Alaska* (Beisler, traduzione di Anna Patrucco Becchi), ha partecipato a un progetto speciale nel quadro del festival letterario PordenoneLegge. "Caro autore, ti scrivo..." è un concorso di lettura e scrittura per ragazzi dai 12 ai 14 anni, che vengono invitati a leggere un libro e a scriverne una recensione sotto forma di lettera rivolta all'autore.*

Project:

LAMIA MAKKADAM BIJ PAROLE SPALANCATE

Partner: Edizioni Ensemble

Tunesisch-Nederlandse dichter, journalist en vertaler Lamia Makkadam trad op bij poëziefestival Parole Spalancate in Genua, waar ze haar bundel *Je zult me vinden in elk woord dat ik schrijf* (vertaald door Patrizia Filia) presenteerde.

*Lamia Makkadam, poetessa, giornalista e traduttrice olandese di origine tunisina, ha partecipato al festival genovese di poesia Parole Spalancate, dove ha presentato la sua raccolta *Mi troverai in ogni parola che scrivo* (traduzione di Patrizia Filia).*

Project:

MARIEKE TEN BERGE BIJ PREMIO ANDERSEN

Partner: Edizioni Clichy

Steun aan uitgeverij Clichy om Marieke ten Berge in Genua de prijs Premio Andersen in ontvangst te kunnen laten nemen. Dit is de belangrijkste literaire prijs voor kinderboeken in Italië.

Sostegno all'editore Clichy per portare in Italia Marieke ten Berge, che a Genova ha ricevuto il Premio Andersen, il principale riconoscimento italiano per gli autori di libri per le nuove generazioni.

75B, 21st Century Heraldry

Irma Boom @Biblioteca Apostolica Vaticana

Project:
**ABDOLAH EN
KESSELS BIJ HET
FESTIVALET-
TERATURA**

Partner: Festivaletteratura di Mantova

We steunden boekpresentaties van Kader Abdolah (Faraon van de Vliet) en Erik Kessels (Complete Amateur) op het belangrijke literaire festival in Mantua.

Abbiamo sostenuto le presentazioni di Kader Abdolah (Il faraone d'Olanda) ed Erik Kessels (Il perfetto dilettante) al prestigioso Festivaletteratura di Mantova.

Project:
**LEX BOON IN
BARLETTA**

Partner: TEDx Barletta

We steunden een presentatie van Lex Boon over zijn boek Ananas op de jaarlijkse TEDx in Barletta.

Abbiamo sostenuto la presentazione di Lex Boon (Ananas) al TEDx di Barletta.

Project:
**EÉN MINUUT,
EÉN BOEK**

Partner: Angelo van Schaik, vakgroepen Neerlandistiek
Met de in Rome gevestigde videomaker Angelo van Schaik ontwikkelden we een videoserie waarin studenten van de vakgroepen Neerlandistiek in een minuut hun favoriete boek toelichten. Het resultaat is een twintigtal video's die we op ons Instagram- en Facebookkanaal hebben verspreid.

Con Angelo van Schaik, videomaker di base a Roma, abbiamo sviluppato una serie di filmati in cui gli studenti dei dipartimenti di neerlandistica italiani raccontano il loro libro olandese preferito in un minuto. Il risultato è una ventina di video che abbiamo diffuso attraverso i nostri canali social.

Samenwerking met Vlaanderen *Cooperazione con le Fiandre*

Project:
**VERTAAL-
WORKSHOPS**

Partner: Università degli Studi di Trieste
Om studenten te interesseren en voor te bereiden op een carrière als literair vertaler organiseerde de Universiteit Trieste een serie vertaalworkshops met onze steun.

Con il nostro sostegno, l'Università di Trieste ha organizzato una serie di laboratori di traduzione letteraria per stimolare l'interesse degli studenti verso questa professione.

Project:
**DOCENTSCHAP
NEERLANDISTIEK**

Partner: Università di Padova
We verleenden voor het derde academiejaar onze bijdrage aan de universiteit in Padua voor het tijdelijke docentschap Neerlandistiek.

Per il terzo anno accademico consecutivo, abbiamo dato il nostro contributo alla cattedra temporanea di neerlandistica presso l'Università di Padova.

Meertaligheid

Plurilinguismo

Project:

CABUDANNE DE SOS POETAS

Partner: Associazione Perda Sonadora

Tijdens het Sardijnse poëziefestival Cabudanne de Sos Poetas ging dichteres van Fryslân Sigrid Kingma in gesprek met journalist en expert op het gebied van minderheidstalen Onno Falkena over haar repertoire.

Durante il festival di poesia sardo Cabudanne de sos poetas, la poetessa frisona Sigrid Kingma ha conversato pubblicamente sul suo repertorio con Onno Falkena, giornalista ed esperto di lingue minoritarie.

Project:

WAT SOESTO!

Partner: Teatro Stabil Furlan

In 2023 zal theatergezelschap Teatro Stabil Furlan het Friese stuk Wat Soesto! van Pier 21 in de minderheidstaal Friulisch opvoeren. De première zal plaatsvinden in het najaar en de voorstelling zal meedraaien in het theaterseizoen 2023/2024.

Nel 2023 il Teatro Stabil Furlan porterà in scena la traduzione friulana del testo frisone Wat Soesto! della compagnia Pier 21. La prima avrà luogo in autunno e lo spettacolo sarà in programma per tutta la stagione teatrale 2023/2024.

Project:

FALKENA, BRUINSMA EN HILBERTS BIJ SUNS EUROPE

Partner: Suns Europe

Deelname van Ernst Bruinsma (directeur van Leeuwarden UNESCO City of Literature) en Onno Falkena (expert minderheidstalen en journalist bij Omroep Friesland) aan een conferentie over het bevorderen van minderheidstalen en culturen tijdens het festival Suns Europe. Optreden van Drentse muzikant Rick Hilberts.

Partecipazione di Ernst Bruinsma (direttore di Leeuwarden UNESCO City of Literature) e Onno Falkena (esperto di lingue minoritarie e giornalista presso Omroep Friesland) a una conferenza sulla promozione delle lingue e culture minoritarie nel quadro del festival Suns Europe. Esibizione di Rick Hilberts, musicista originario del Drenthe.

Cultuur en ouder worden

Cultura e terza età

Project:

THE SOCIAL SIDE OF DESIGN

Partner: Isola Design

Ondersteuning van een groepstentoonstelling en presentaties tijdens de Milan Design Week over sociaal ontwerp tijdens de Salone del Mobile met de volgende studio's: Stichting de Tijdmachine, Social Label, Studio Anne Ligtenberg, Super Local, Kwiek Beweegroute, Studio Sociaal Centraal, Sheltersuit, Malou Beemer, Marcel Sloots.

Mostra collettiva e presentazioni sul social design durante il Salone del Mobile di Milano. Hanno partecipato i seguenti studi: Stichting de Tijdmachine, Social Label, Studio Anne Ligtenberg, Super Local, Kwiek Beweegroute, Studio Sociaal Centraal, Sheltersuit, Malou Beemer, Marcel Sloots.

Project:

RESILIENT MUSEUMS, EVALUATION AND ASSESSMENT

Partner: MTA

Een samenwerking van het Toscaanse museumnetwerk MTA, het Zeeuws Museum als vertegenwoordiger van het Onvergetelijk Netwerk en enkele andere internationale partners over impactmeting van museumprogramma's gericht op Alzheimerpatiënten en mantelzorgers.

Collaborazione fra la rete museale toscana MTA, il Zeeuws Museum in rappresentanza dell'Onvergetelijk Netwerk e altri partner internazionali, sull'impatto dei programmi museali rivolti ai pazienti di Alzheimer e ai loro caregiver.

Project:

ARCHITECTUUR EN VERGRIJZING

Partner: IUAV

Conferentie bij de architectuurfaculteit van de universiteit IUAV over Italiaanse en Nederlandse architectuurprojecten gericht op de ouder wordende bevolking. Presentaties van de architectenbureaus oost-west, Van Veen Architecten BV, Gortemaker Algra Feenstra, de zorginstelling 's Heeren Loo en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Conferenza presso la facoltà di architettura dello IUAV su progetti di architettura italiani e olandesi che affrontano il tema dell'invecchiamento demografico. Presentazioni degli studi di architettura oost-west, Van Veen Architecten BV, Gortemaker Algra Feenstra, dell'istituto di cura 's Heeren Loo e dello Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.Drenthe.

Overige projecten

Altri progetti

Project:

LENTE OLANDESE

Partner: Frammenti Rivista

Het Italiaanse online tijdschrift Frammenti heeft een column gestart over de culturele activiteiten van het postennet.

La rivista online Frammenti ha ospitato una rubrica di approfondimento sulle attività culturali promosse dalle rappresentanze diplomatiche olandesi in Italia.

Project:

JAARVERSLAG

Partner: BlankHub

Het communicatiebureau BlankHub kreeg de opdracht om het jaarverslag van de culturele afdeling van het postennet te ontwerpen.

L'agenzia di comunicazione BlankHub è stata incaricata della realizzazione grafica del rapporto annuale dell'ufficio Cultura dell'Ambasciata e Consolato Generale dei Paesi Bassi in Italia.

Project:

LINEA D'OMBRA

Partner: Associazione SalernoInFestival

Mathijs de Jonge, oprichter van vooraanstaande game ontwikkelaar Guerrilla Games, werd live geïnterviewd door de in Italië bekende streamer Francesco "Fossa" Fossetti tijdens Linea D'Ombra, het jaarlijkse filmfestival in Salerno.

Mathijs de Jonge, fondatore del rinomato studio di gaming Guerrilla Games, è stato intervistato dal vivo dal noto streamer italiano Francesco "Fossa" Fossetti durante Linea D'Ombra, festival del cinema annuale a Salerno.

Project:

RAGUSA FOTO FESTIVAL

Partner: Associazione APS Antiruggine

Fotograaf Rick van der Klooster was aanwezig op het Ragusa Foto Festival met zijn geprezen werk *The Day the Birds Stop Singing*.

*Il giovane fotografo Rick van der Klooster ha partecipato al Ragusa Foto Festival con il suo apprezzato lavoro *The Day the Birds Stop Singing*.*

Project:

KINO GUARIMBA

Partner: La Guarimba International Film Festival

Een filmtrainingsprogramma voor 50 opkomende makers waaronder 7 in Nederland gevestigde deelnemers – Leonoor Koster, Niniane Everaert, Qali Nur, Rene Smaal, Angelica Andersson, Bart S. Schrijver, Kaylé Ros – die in Amantea (Calabrië) aan korte films hebben gewerkt.

Programma di formazione per cinquanta artisti emergenti fra cui sette partecipanti di base nei Paesi Bassi – Leonoor Koster, Niniane Everaert, Qali Nur, Rene Smaal, Angelica Andersson, Bart S. Schrijver, Kaylé Ros – che ad Amantea (Calabria) hanno lavorato alla produzione di cortometraggi.

de Stijle, *Wacht 's Even*

Project:
**VIDEO
SOUND
ART**

Partner: Le Cicale dell'Arconte

De twee curatoren van kunst- en designblad Mac Guffin, Kirsten Algera en Ernst van der Hoeven, verzorgden een installatie die te zien was tijdens het Video Sound Art festival in Milaan en vergezeld werd door podcasts van Alix de Massiac and Alex Furtado Melville over het thema slavernij. Op hetzelfde festival was een installatie van de in Nederland actieve Braziliaanse kunstenaar Daniel De Paula Mendes te zien (met steun van het Mondriaan Fonds).

I due curatori della rivista d'arte e design Mac Guffin, Kirsten Algera e Ernst van der Hoeven, hanno realizzato un'installazione ospitata dal Video Sound Art di Milano e corredata di podcast di Alix de Massiac e Alex Furtado Melville sul tema della schiavitù. Lo stesso festival ha ospitato anche un'installazione di Daniel De Paula Mendes, artista brasiliano attivo nei Paesi Bassi (con il sostegno del Mondriaan Fonds).

Project:
**ERNST REIJSEGER
IN OLBIA EN IN
OROSEI**

Partner: Archivio Mario Cervo

Cellist en componist Ernst Reijseger trad op bij het Museo Archeologico in Olbia en het Piazza Sas Animas in Orosei (Sardinië).

Il violoncellista e compositore Ernst Reijseger ha dato due concerti in Sardegna, presso il Museo Archeologico di Olbia e in Piazza Sas Animas a Orosei.

Tomáš Libertiny, *Everything Fades*

Project:
**OPENING
THE PILL**

Partner: Museion Bolzano

Drie in Nederland actieve makers (Marina Orlova, Zander Porter, Charlie Laban Trier) traden op bij het symposium *Opening the Pill*, georganiseerd door het hedendaagse kunstmuseum Museion in Bolzano.

*Tre artisti attivi nei Paesi Bassi (Marina Orlova, Zander Porter, Charlie Laban Trier) si sono esibiti nel corso del simposio *Opening the Pill*, organizzato dal Museion, museo d'arte contemporanea di Bolzano.*

Project:
**MARJO
POSTMA OP
HET KNIR**

Partner: Koninklijk Nederlands Instituut te Rome

Kunstenares Marjo Postma en het collectief de Onkruidenier gaven presentaties het Nederlands Instituut in Rome over de relatie tussen landschap, wetenschap en kunst.

L'artista Marjo Postma e il collettivo De Onkruidenier hanno tenuto delle presentazioni presso l'Istituto Neerlandese di Roma sul rapporto fra paesaggio, scienza e arte.

Project:
**COURT AGAINST
INTERGENERATIONAL
CLIMATE CRIMES**

Partner: Fondazione Antonio Ratti

Kunstenaar Jonas Staal sprak op de conferentie *Livability* over zijn project *Court Against Intergenerational Climate Crimes* georganiseerd door de Fondazione Ratti in Como.

*L'artista Jonas Staal è intervenuto alla conferenza *Livability*, organizzata dalla Fondazione Ratti di Como, sul suo progetto *Court against intergenerational climate crimes*.*

Georges Senga @Museo delle Civiltà

Project:
**SIGNAL –
 ON THE
 OTHER SIDE**

Partner: Periferico Festival
 Het duo Strijbos & Van Rijswijk presenteerde hun performance Signal – On the Other Side tijdens het Periferico festival dat plaatsvindt in een van de buitenwijken van de stad Modena.

Il duo Strijbos & Van Rijswijk ha presentato la performance Signal – On the Other Side durante il festival Periferico, che si tiene in un quartiere nella periferia di Modena.

Project:
**JUUL HONDIUS
 IN FLORENCE**

Partner: Visio
 We maakten mogelijk dat Juul Hondius als spreker kon deelnemen aan de jaarlijkse internationale workshop Visio in Florence gewijd aan kunstfilms.

Abbiamo reso possibile la partecipazione di Juul Hondius al workshop annuale internazionale Visio, a Firenze, dedicato all'arte audiovisiva.

Project:
**THE SCHOOL OF
 UNLIVED WORLDS**

Partner: BASE Milano
 Emke Idema, Marie Groothof, Doke Pauwels nemen deel aan de door BASE in Milaan opgezette nomadische school waar vanuit verschillende disciplines gereflecteerd wordt op ecologische vraagstukken.

Emke Idema, Marie Groothof e Doke Pauwels hanno preso parte a una "scuola nomadica" organizzata presso BASE Milano, nella quale esperti di varie discipline hanno riflettuto su temi di carattere ecologico.

Project:
**LIVORNO
400 JAAR**

Partner: Congregazione Olandese-Alemanna

In de havenstad Livorno vond een conferentie plaats over 400 jaar Nederlandse begraafplaats, met medewerking van diverse internationale sprekers waaronder vier Nederlandse wetenschappers.

A Livorno si é tenuta una conferenza sul quadricentenario del cimitero olandese, con la partecipazione di vari oratori internazionali tra cui quattro scienziati olandesi.

Project:
**TENTOONSTELLING
IRMA BOOM**

Partner: Biblioteca Apostolica Vaticana

Boekenontwerpster Irma Boom doet al jaren onderzoek in de Vaticaanse Bibliotheek. Ze kreeg het verzoek een tentoonstelling te maken over haar werk en te reflecteren op de collectie.

Da anni, la book designer Irma Boom conduce ricerche nelle biblioteche vaticane, dalle quali ha ricevuto la richiesta di produrre una mostra sul suo lavoro e riflettere sulla collezione.

Project:
**DUTCH FOCUS BIJ
SANTARCANGELO**

Partner: Santarcangelo dei Teatri

Een bijdrage aan het podiumkunstenfestival Santarcangelo dei Teatri om nieuwe Nederlandse voorstellingen te kunnen produceren in 2023.

Un contributo al festival di arti performative Santarcangelo dei Teatri per poter produrre nuovi spettacoli nel 2023.

Project:
**DUTCH JAZZ
CONNECTION**

Partner: P.A.L.C.O.

Bijdrage aan de Dutch Jazz Connection in Bologna voor het mogelijk maken van concerten van trompettist Angelo Verploegen en gitarist Jesse van Ruller samen met Italiaanse musici.

Contributo alla Dutch Jazz Connection di Bologna per l'organizzazione di concerti con il trombettista Angelo Verploegen e il chitarrista Jesse van Ruller insieme a musicisti italiani.

Anton Corbijn, *STAGED*

Esmé Hofman, *Clockbag*

FOCUS

Unknown Unknowns

XXIII Triennale di Milano

Have We Met? – Triennale di Milano

In antwoord op het hoofdthema van de 23e Triennale di Milano – Unknown Unknowns (15 juli tot 20 November 2022) – presenteerde Het Nieuwe Instituut de tentoonstelling *Have we met? Humans and non-humans on common ground*. Een expositie over alternatieve ontwerpbenaderingen om het kwantiteitsgerichte perspectief aan te vullen met anders-dan-menselijke perspectieven. Deze Nederlandse inzending won de Golden Bee award voor de beste presentatie op de 23e Triennale di Milano.

Het postennet Italië en HNI initieerden een randprogramma bij de expositie in samenwerking met cheFare uit Milaan (platform voor culturele transformatie).

Deze samenwerking viel uiteen in twee programma onderdelen:

1. Twee workshops (de eerste in september en de tweede in oktober) over de onderliggende vraag hoe mensen en niet-mensen kunnen komen tot een wederzijds ondersteunende samenwerking en een bestaanswijze die al het leven ondersteunt.

2. Een afsluitende conferentie die bij de Triennale werd gehouden.

Naast de samenwerking met cheFare hebben we een derde programma item ontwikkeld, welke beantwoordde aan de vraag van de Triennale om terugkerende ontmoetingen mogelijk te maken. Hiervoor programmeerde het HNI een Italiaanse versie van de Omleidingen (Detours). Het omleidingenprogramma loopt al een aantal jaar met veel succes bij Het Nieuwe Instituut. Omleiders (makers, ontrafelaars en belevingsdeskundigen) laten bezoekers de tentoonstelling ontdekken. De vorm van deze ontdekkingsstocht wordt ontwikkeld door de omleiders zelf: zij nemen bezoekers mee vanuit hun eigen visie als muzikant, danser, ontwerper, programmeur of kunstdocent.

*In risposta al tema della XXIII Triennale di Milano – Unknown Unknowns (15 luglio-20 novembre 2022) – Het Nieuwe Instituut ha presentato la mostra *Have we met? Humans and non-humans on common ground*. Una riflessione su approcci alternativi per integrare la prospettiva quantitativa con quelle di forme di vita non umane. Il contributo olandese ha vinto il Golden Bee Award come miglior presentazione alla Triennale.*

La missione diplomatica e Het Nieuwe Instituut hanno messo insieme un programma collaterale alla mostra in stretta collaborazione con cheFare, piattaforma milanese per la trasformazione culturale.

Il programma si è articolato in due componenti:

1. Due workshop (il primo a settembre e il secondo a ottobre) in cui ci si è interrogati su come umani e non umani possano giungere a una cooperazione all'insegna del mutuo sostegno e a modi d'esistere che siano di supporto per tutte le forme di vita.

2. Una conferenza conclusiva tenutasi presso la Triennale.

Oltre alle componenti del programma sviluppate insieme a cheFare, se ne è aggiunta una terza su stimolo della Triennale, che chiedeva di poter agevolare incontri ricorrenti. A tal fine Het Nieuwe Instituut ha sviluppato una versione italiana degli Omleidingen (Detours). Da anni queste particolari visite guidate vengono organizzate con successo presso il Nieuwe Instituut. Artisti, pensatori e "facilitatori d'esperienze" accompagnano la scoperta di una mostra. Il percorso attraverso cui questo avviene è ideato dalle guide stesse, che portano con sé i visitatori partendo dal proprio punto di vista in quanto musicisti, danzatori, designer, programmatori o docenti d'arte.

FOCUS

Milan Design Week

Masterly - The Dutch in Milano

De Salone Internazionale del Mobile di Milano is een van de belangrijkste meubelbeurzen ter wereld. Tijdens de Salone worden er in Milaan allerlei (design)initiatieven en presentaties georganiseerd, die onder de verzamelnaam FuoriSalone vallen. Samen vormen de Salone en de FuoriSalone de Milan Design Week (MDW).

De Salone – die in 2022 zijn zestigste editie vierde, de eerste sinds de Corona-uitbraak – vindt normaliter plaats in april, maar is in 2022 samen met de hele MDW naar 7 t/m 12 juni uitgesteld. Dit zorgde ervoor dat de manifestatie zich zonder buitengewone restricties kon afspelen. De MDW is een breed podium voor culturele makers die op een of andere manier actief zijn op het gebied van design. De FuoriSalone, die anders dan de Salone geen puur commercieel doel heeft, is bijzonder relevant in het kader van het Internationaal Cultuurbeleid.

Onze ambitie voor 2022 was niet alleen om een zo divers mogelijk pakket aan designprojecten te ondersteunen, maar ook om dat te combineren met een zo divers mogelijke Nederlandse aanwezigheid tijdens de MDW. Naast een grote tentoonstelling van Nederlands ontwerp zoals Masterly – The Dutch in Milano (waar ook publieksdiplomatie-middelen zijn ingezet), wilden we de voorrang geven aan projecten (1) met een duidelijk culturele en/of maatschappelijke waarde, (2) met een collectieve opzet en (3) waarin onze bijdrage een duidelijk verschil kon maken. Door de inzet van de budgetten van aandachtsgebieden ‘Cultuur en ouder worden’ en ‘Identiteit en inclusie’ zijn respectievelijk The Social Side of Design bij Isola Design District en They Will Design bij BASE Milano ondersteund.

Ook belangrijk voor een diverse Nederlandse aanwezigheid tijdens de MDW was de herstart – na anderhalf jaar pauze – van de Regeling Internationalisering Ontwerpsector van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie (SCI), met daarnaast een speciale oproep voor de MDW. Dit heeft ervoor gezorgd dat vijftien individuele Nederlandse presentaties steun van het SCI konden krijgen.

Il Salone Internazionale del Mobile di Milano è una delle più importanti fiere di mobili al mondo. Durante il Salone, a Milano si organizzano iniziative e presentazioni di tutti i tipi legati al design, che ricadono sotto l'etichetta "FuoriSalone". Insieme, il Salone e il FuoriSalone formano la Milano Design Week (MDW).

Il Salone – di cui nel 2022 si è tenuta la sessantesima edizione, la prima dopo la pandemia – si svolge normalmente ad aprile, ma nel 2022 è stato posticipato a giugno insieme a tutta la MDW. In questo modo la manifestazione ha potuto avere luogo senza particolari restrizioni. La MDW è un'importante vetrina per creativi che si occupano più o meno direttamente di design. Il FuoriSalone, che a differenza del Salone non ha un carattere solo commerciale, è particolarmente rilevante nel quadro della politica culturale internazionale dei Paesi Bassi.

La nostra ambizione per il 2022 era quella di sostenere un pacchetto di progetti di design più vario possibile nel corso dell'anno, e di combinarlo con un'altrettanto varia presenza olandese durante la MDW. Oltre a una grande mostra di design olandese come Masterly – The Dutch in Milano (sostenuta anche con risorse del budget diplomazia pubblica), abbiamo dato la priorità a progetti (1) con un chiaro valore culturale e/o sociale, (2) con un impianto collettivo e (3) in cui il nostro contributo potesse fare una chiara differenza. Ricorrendo ai budget degli ambiti prioritari "Cultura e terza età" e "Identità e inclusione" abbiamo sostenuto rispettivamente The Social Side of Design presso Isola Design District e They Will Design presso BASE Milano.

Un altro elemento importante per la varietà della presenza olandese alla MDW è stata la ripresa, dopo un anno e mezzo di pausa, dei programmi d'internazionalizzazione del Fondo olandese per le industrie creative (SCI), che a inizio marzo ha inoltre lanciato una call apposita per la MDW. In questo modo quindici presentazioni olandesi hanno ottenuto il sostegno dello SCI durante il Salone.

FOCUS

Bezoekersprogramma's

Visite nei Paesi Bassi

In 2022 vonden drie bezoekersprogramma's plaats waarbij het postennet een initierende of (mede)coördinerende rol had. Het doel daarvan was om nieuwe verbindingen te faciliteren en bestaande netwerken te versterken binnen drie aandachtsgebieden: kinder- en jeugdtheater, meertaligheid en cultuur en ouder worden. Het eerste bezoekersprogramma (6-10/4) werd opgezet door het Fonds Podiumkunsten, het tweede (10-14/4) en het derde (22-26/5) door DutchCulture.

Aan het bezoekersprogramma Kinder- en Jeugdtheater namen vertegenwoordigers deel van vooraanstaande Italiaanse festivals en netwerken: RomaEuropa, Segni d'Infanzia, OperaEstate, TutteStorie, ATER Fondazione, TPO. De deelnemers maakten kennis met een aantal Nederlandse theater en groepen en konden optredens bijwonen van o.a. Dood Paard, Het Houten Huis, MAAS, De Dansers, Meneer Monster. Er werden contacten gelegd met als gevolg een rijke theaterprogrammering tijdens FuturoPresente, het kinder- en jeugdcultuurprogramma 2023.

Bij het bezoekersprogramma Meertaligheid zijn Italiaanse organisaties betrokken die actief zijn op het gebied van minderheidstalen, zoals Informazione Friulana, Istituto Culturale Ladino,

Teatri Stabil Furlan, CIRF en ARLeF. Ze konden Nederlandse makers, organisaties en netwerken ontmoeten die zich met hetzelfde thema bezighouden. Dit programma leidde o.a. tot de vertaling van twee Friese kinderboeken naar het Ladinisch, die van de Friese voorstelling Wat Soesto! in het Friulisch en het optreden van dichter Sigrid Kingma tijdens het Seneghe poëziefestival op Sardinië.

De deelnemers aan het bezoekersprogramma Creative Ageing ontdekten projecten zoals Carte Blanche, Morgenmakers and Age Friendly Cities, bezochten Sectie-C, het Philips Museum en het Van Abbe Museum, maakten kennis met lokale bestuurders en vertegenwoordigers van o.a. het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, het Fonds Cultuurparticipatie en DutchCulture.

Dit programma leidde tot samenwerkingsprojecten tussen Compagnie Malviste en Fort van Verbeelding en tussen het Toscaans museumnetwerk MTA en het Onvergetelijk Netwerk. In december 2022 vond een conferentie plaats over architectuur en ouder worden met onder meer Chris van Langen van het Stimuleringsfonds en enkele Nederlandse architectenbureaus op de architectuurfaculteit IUAV in Venetië.

Nel 2022 si sono tenuti tre visitors' programmes in cui l'Ambasciata e il Consolato Generale hanno avuto un ruolo proattivo. L'obiettivo era facilitare nuovi contatti e rafforzare le reti esistenti all'interno di tre ambiti prioritari: il teatro per le nuove generazioni, il plurilinguismo e la terza età. Il primo programma (6-10/4) è stato organizzato dal Dutch Performing Arts Fund, il secondo (10-14/4) e il terzo (22-26/5) da DutchCulture.

Al visitors' programme sul teatro per le nuove generazioni hanno partecipato rappresentanti di circuiti e festival italiani di primo piano: RomaEuropa, Segni d'Infanzia, OperaEstate, TutteStorie, ATER Fondazione, TPO. I partecipanti hanno conosciuto una serie di teatri e compagnie olandesi e assistito a spettacoli di, tra gli altri, Dood Paard, Het Houten Huis, MAAS, De Dansers, Meneer Monster. Si sono stabiliti nuovi contatti che hanno prodotto una ricca programmazione teatrale durante FuturoPresente, il programma di cultura per le nuove generazioni 2023.

Nel programma sul plurilinguismo sono state coinvolte organizzazioni italiane che si occupano di lingue minoritarie, come Informazione Friulana, Istituto Culturale Ladino, Teatri Stabil Furlan, CIRF e ARLeF. I partecipanti hanno incontrato artisti, organizzazioni e reti olandesi attive nello stesso ambito. Questo programma ha portato fra le altre

cose alla traduzione ladina di due libri frisoni per bambini, alla traduzione in friulano dello spettacolo frisone Wat Soesto! e alla partecipazione della poetessa Sigrîd Kingma al festival di poesia a Seneghe in Sardegna.

I partecipanti al programma sul Creative Ageing hanno scoperto progetti come Carte Blanche, Morgenmakers e Age Friendly Cities, visitato Sectie-C, il Philips Museum e il Van Abbe Museum, incontrato amministratori locali e rappresentanti del Creative Industries Fund, del Cultural Participation Fund e di DutchCulture.

Questo programma ha portato a progetti di cooperazione fra Compagnie Malviste e Fort van Verbeelding e fra la rete museale toscana MTA e l'Onvergetelijk Netwerk. A dicembre 2022 si è tenuta presso lo IUAV di Venezia una conferenza su architettura e terza età con, fra gli altri, Chris van Langen del Creative Industries Fund e alcuni studi olandesi di architettura.

FOCUS

Op weg naar FuturoPresente

Verso FuturoPresente

Kingdom of the Netherlands

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

**FONDS VOOR
CULTUR
PARTICIPATIE**

SEENL
FILMS FROM THE NETHERLANDS

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

FuturoPresente is een multidisciplinair programma voor de versterking van kansen voor kinder- en jeugdcultuur in Italië, ontstaan op initiatief van het postennet Italië en vier Nederlandse fondsen: het Fonds Podiumkunsten, het Fonds Cultuurparticipatie, het Nederlands Letterenfonds en SeeNL. Het programma bestaat uit een serie activiteiten die gedurende het hele jaar 2023 plaatsvinden in heel Italië.

De projecten worden uitgevoerd door Italiaanse partners die in belangrijke mate zelf investeren in de aanwezigheid van en samenwerking met Nederlandse artiesten/groepen. Het postennet verzorgt de communicatie in Italië en fungeert als intermediair tussen de fondsen en de Italiaanse partners, die invulling geven aan het programma volgens het gebruikelijk vraaggerichte model van het Internationaal Cultuurbeleid.

In 2022 is er veel voorbereidend werk gedaan. Bestaande netwerken zijn als springplank gebruikt om nieuwe verbindingen te maken. Er zijn nieuwe partners gescout en kansen aangejaagd door middel van o.a. presentaties, een-op-een informatieverstrekking en een bezoekersprogramma. Om zorg te dragen voor adequate zichtbaarheid in de Italiaanse traditionele en sociale media zijn er twee gespecialiseerde persbureaus ingehuurd. Aan de Nederlandse illustrator Xaviera Altena werd opdracht verleend een beeldmerk te ontwikkelen. Door dit programma willen we niet alleen kansen creëren op relevante podia voor Nederlandse gezelschappen, makers, illustratoren en auteurs, maar ook de basis leggen voor duurzame internationale samenwerking. Een programma gericht op de jeugd biedt daarnaast kansen om de bilaterale banden aan te halen. De Nederlandse culturele projecten in Italië genereren aandacht, een dialoog over waarden als vrijheid, gelijkheid en bescherming van rechten, en agendering van thema's die voor het postennet Italië van belang zijn, zoals klimaat en migratie.

FuturoPresente è un programma multidisciplinare per il rafforzamento della cultura olandese per le nuove generazioni in Italia, nato su iniziativa della missione diplomatica e di quattro fondazioni olandesi: per le arti performative, la partecipazione culturale, la letteratura e il cinema. Il programma si compone di una serie di attività che coprono tutto l'arco del 2023.

I progetti vengono realizzati da partner italiani che in larga misura investono con i propri mezzi nella presenza e nella collaborazione con gruppi e artisti olandesi. La missione diplomatica si occupa della comunicazione in Italia e funge da intermediaria tra le fondazioni e i partner italiani, che danno forma al programma secondo il consueto modello della politica culturale internazionale olandese, basato sulla domanda.

Nel 2022 si è preparato il terreno utilizzando i network esistenti per creare nuove connessioni, e individuando nuovi partner e opportunità attraverso presentazioni, contatti diretti e un visitors' programme. Per garantire la dovuta visibilità nei media italiani cartacei e digitali, ci si è rivolti a due uffici stampa specializzati. All'illustratrice olandese Xaviera Altena si è affidato l'incarico di disegnare un logo.

Con questo programma vogliamo da un lato creare nuove opportunità per compagnie, artisti, illustratori e autori olandesi e, dall'altro, gettare le basi per collaborazioni internazionali durature. Un programma rivolto alle nuove generazioni permette inoltre di rafforzare i legami bilaterali. I progetti culturali olandesi in Italia generano attenzione e dialogo su valori come la libertà, l'uguaglianza e la difesa dei diritti, e creano dibattito intorno a temi importanti per la missione diplomatica, come il clima e le migrazioni.

EEN SUBSIDIE AANVRAGEN

Richiedere un sussidio

Enthousiast geworden door dit jaarrapport en geïnteresseerd om een Italiaans-Nederlandse samenwerking aan te gaan?

Hieronder vindt u de mogelijkheden voor de aanvraag van een cultuursubsidie.

Ons budget voor 2023 bedraagt € 255.000. Dit bedrag is bedoeld voor relevante activiteiten van Italiaanse culturele organisaties die:

- bijdragen aan de positionering en profilering van professionele kunstuitingen uit Nederland
- bijdragen aan de samenwerking tussen Nederlandse en Italiaanse culturele organisaties en of professionals
- kansen bieden voor de ontwikkeling van nieuw werk van Nederlandse makers in Italië.

We geven voorrang aan projecten die inspelen op een of meer van onze aandachtsgebieden:

Architectuur

(inclusief stedelijke opgaven, kunst in openbare ruimte, erfgoed in relatie tot ruimtelijke vraagstukken)

Digitalisering

(zowel media- en digitale kunst, als kunstenaars en creatieve professionals die reflecteren op digitalisering in de samenleving, digitalisering van erfgoed)

Design

(inclusief industrial design, interdisciplinair design, grafisch design, social design, design voor de openbare ruimte, ambacht en makers, food design en gaming)

Identiteit en inclusie

(culturele projecten die reflecteren op een inclusieve samenleving en identiteitsvraagstukken, o.a. LGBTI-, vrouwenrechten)

Kinder- en jeugdcultuur

(podiumkunsten, literatuur, beeldende kunst en film gemaakt en/of gericht op een jong publiek)

Literatuur

(fictie, non-fictie, strips en kinderboeken, spoken word, neerlandistiek, vertalen NL -->ITA)

Meertaligheid

(gericht op culturele projecten rond minderheidstalen)

Cultuur en ouder worden

(culturele projecten die reflecteren op de ouder wordende samenleving)

Samenwerking met Vlaanderen

(culturele projecten waarbij Vlaamse en Nederlandse kunstenaars gepresenteerd worden en/of culturele instellingen samenwerken in Italië)

La lettura di questo rapporto annuale vi ha entusiasmato e siete interessati ad avviare collaborazioni culturali italo-olandesi in Italia?

Ecco le modalità per richiedere una sovvenzione per un progetto culturale.

Il budget per le attività culturali messo a disposizione alle missioni diplomatiche in Italia ammonta nel 2023 a € 255.000,00. Questo budget è pensato per sostenere attività pertinenti di operatori italiani che:

- contribuiscono in modo significativo alla visibilità e al profilo di opere artistiche professionali olandesi
- sostengono concretamente la cooperazione fra organizzazioni o professionisti culturali di Paesi Bassi e Italia
- creano opportunità per lo sviluppo di nuove opere di artisti neerlandesi in Italia.

Sarà data precedenza a le richieste di sovvenzioni che rientrano in uno o più ambiti prioritari:

Architettura

(sfide urbane, arte negli spazi pubblici, patrimonio storico ed artistico in relazione alle questioni architettoniche)

Cultura Digitale

(sia arte e media digitali che artisti e professionisti che riflettono sull'impatto del digitale sulla società e la digitalizzazione del patrimonio storico ed artistico)

Design

(compresi industrial design, design interdisciplinare, graphic design, social design, design per gli spazi pubblici, artigianato e artisti, food design e gaming)

Identità e inclusione

(progetti culturali che riflettono sul concetto di società inclusiva e temi legati all'identità, tra cui i diritti LGBTI+ e delle donne)

Cultura per le nuove generazioni

(arti performative, letteratura, arti visive e cinema rivolti a un pubblico giovane)

Letteratura

(romanzi, saggistica, fumetti, libri per ragazzi e fumetti, spoken word, neerlandistica, traduzione NL-->IT)

Plurilinguismo

(progetti culturali sulle lingue minoritarie)

Cultura e terza età

(progetti culturali che riflettono sul tema dell'invecchiamento demografico)

Cooperazione con le Fiandre

(progetti culturali in cui vengono presentati artisti fiamminghi e neerlandesi e/o si instaurano rapporti di collaborazione con istituzioni culturali in Italia)

Machiel Veltkamp @Museo della Scienza

CONTACT

Contatti

Voordat u uw subsidieaanvraag doorstuurt dient u eerst contact op te nemen met

Prima di inoltrare una richiesta di sussidio è necessario contattarci

Architectuur en digitalisering
Architettura e cultura digitale

Bas Ernst, cultureel attaché - Roma
bas.ernst@minbuza.nl

Literatuur, meertaligheid en vergrijzing
Letteratura, plurilinguismo e terza età

Stella Di Meo - Roma
stella.dimeo@minbuza.nl

Babs van Lieshout - Roma
babs-van.lieshout@minbuza.nl

**Design, identiteit en inclusie
en kinder- en jeugdcultuur**
*Design, identità e inclusione e cultura
per le nuove generazioni*

Stefano Musilli - Milano
stefano.musilli@minbuza.nl

Culturele afdelingen van de Ambassade
en het Consulaat-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden

Rome: ROM-PCZ@minbuza.nl
Milaan: MIL-PCZ@minbuza.nl

*Sezioni culturali dell'Ambasciata e del
Consolato Generale del Regno dei Paesi Bassi*

*Roma: ROM-PCZ@minbuza.nl
Milano: MIL-PCZ@minbuza.nl*

Volg ons op onze social media kanalen: *Seguici sui nostri canali social:*

Website:

Cultural exchange between the Netherlands and Italy | Collaborazioni culturali tra l'Italia e i Paesi Bassi
Netherlandsandyou.nl

LinkedIn:

Ambasciata e Consolato Generale dei Paesi Bassi in Italia
Embassy and Consulate General of the Netherlands in Italy

Instagram:

www.instagram.com/olandiamo

Twitter:

www.twitter.com/NLinItaly

Facebook:

www.facebook.com/NLinItaly/

